למאי נפקא מינה לגיטי נשים :

הדרן עלך במה מדליקין

כירה *שהסיקוה ~~בקש ובגבבא~~ נותנים עליה תבשיל, ~~בגפת ובעצים~~ → לא יתן עד שיגרוף או עד שיתן את האפר. בית שמאי אומרים חמין אבל לא תבשיל ובית הלל אומרים חמין ותבשיל. בית שמאי אומרים נוטלין אבל לא מחזירין ובית הלל אומרים אף מחזירין: **גמ'** איבעיא להו האי "לא יתן" לא יחזיר הוא אבל לשהות משהין אף על פי שאינו גרוף ואינו קטום ומני חנניה היא דתניא *חנניה אומר כל שהוא כמאכל בן דרוסאי מותר לשהותו על גבי כירה אע"פ שאינו גרוף ואינו קטום או דילמא לשהות תנן ואי גרוף וקטום אין, אי לא, לא, וכל שכן להחזיר ת"ש מדקתני תרי בבי במתני': ב"ש אומרים חמין אבל לא תבשיל ובית הלל אומרים חמין ותבשיל, ב"ש אומרים נוטלין אבל לא מחזירין וב"ה אומרים אף מחזירין אי אמרת בשלמא לשהות תנן הכי קתני כירה שהסיקוה בקש ובגבבא משהין עליה תבשיל, בגפת ובעצים לא ישהא עד שיגרוף או עד שיתן אפר, ומה הן משהין: בית שמאי אומרים חמין אבל לא תבשיל וב"ה אומרים חמין ותבשיל, וכי היכי דפליגי בלשהות פליגי נמי בלהחזיר שבית שמאי אומרים נוטלין אבל לא מחזירין ובית הלל אומרים אף מחזירין אלא אי אמרת להחזיר תנן הכי קתני כירה שהסיקוה בקש ובגבבא מחזירין עליה תבשיל, בגפת ובעצים לא יחזיר עד שיגרוף או עד שיתן אפר, ומה הן מחזירין בית שמאי אומרים חמין אבל לא תבשיל (לא יחזיר תבשיל) ובית הלל אומרים חמין ותבשיל, בית שמאי אומרים נוטלין אבל לא מחזירין (תבשיל) ובית הלל אומרים אף מחזירין הא *תו למה לי?

לעולם

לגיטי נשים · דקיימא לן בני בבל בקיאין שצריך לכתוב גם לשמה והמביא גט משם אין צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם ובני שאר ארצות אין בקיאין וצריך ועכשיו בני בורסיף היא בבל ובבל של עכשיו היא בורסיף והן עמי הארץ כדאמרינן בעלמא (סנהדרין דף קט.) בור שאפי שנטלו מימיו ואני אומר נפקא מינה לגיטי נשים לענין שינה שמו ושמה ושם עירו ועירה פסול וצריך לכתוב שם של עכשיו :

הדרן עלך במה מדליקין

כירה · עשויה כעין קדירה ונותנין קדירה לתוכה : **קש ·** זנבות השבולין : **גבבא ·** הנגבב מן השדה אישטובל"א : **גפת ·** פסולת של שומשמין שהוציא שומנן : **עד שיגרוף ·** הגחלים משום דמוסיף הבל וטעמא פרישנא בפרק דלעיל* שמא יחתה בגחלים : **או עד שיתן אפר ·** על גבי גחלים לכסותם ולצננם : **בית שמאי אומרים ·** שנותנין עליה חמין אחר שגרפה דלא צריכי לבשולי דליכא למגזר שמא יחתה : **אבל לא תבשיל ·** דניחא ליה בישוליה ואתי לאחתויי אע"ג דמקיימא מחשבתו ומיחזי כמבשל : **לא מחזירין ·** בשבת דמיחזי כמבשל(א) : **אף מחזירין ·** הואיל וגרוף : **גמ' קטום ·** היינו נתן אפר על הגחלים דאפר מתרגמינן קיטמא : **תרי בבי ·** בית שמאי אומרים חמין וכו' ותו תנא בבא אחריתי נוטלין ולא מחזירין : **ומה הן משהין ·** בגרוף וקטום : **פליגי נמי בלהחזיר ·** את המותר לשהות כגון חמין לבית שמאי וחמין ותבשיל לב"ה : **אלא אי אמרת להחזיר תנן הכי קתני ·** כלומר ע"כ הכי מפרשא : **ב"ש אומרים נוטלין ולא מחזירין ·** ע"כ אתבשיל קיימי דהא שרו בחמין : **הא תו למה לי ·** הא תנא ליה רישא אבל לא תבשיל :

לעולם

נפקא מינה לגיטי נשים · מה שפי' בקונטרס לענין שינה שם עירו ושם עירה אין נראה לרשב"א דבבל הוא שם מדינה ולא שם העיר כדאמר בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עא.) כל הארצות עיסה לארץ ישראל וארץ ישראל עיסה לבבל וקאמר נמי התם *עד היכן היא בבל ולא אשכחן שום דוכתא עיר ששמה בבל אלא מדינה היא ואין כותבין שם מדינה בגט :

הדרן עלך במה מדליקין

כירה שהסיקוה בקש ובגבבא · נראה לר"י דקש היינו זנבות השבולים שנשאר בשדה הנקרא אשטובל"א בלעז ותבן הוא הנקצר עם השבולת דהכי משמע לקמן בפרק שואל (לקמן דף קנ:) דקאמר בשלמא קש משכחת לה במחובר אלא תבן היכי משכחת לה ומסיק בתבנא סריא והא דאמר בריש המקבל (בבא מציעא דף קג.) גבי מקום שנהגו לקצור אין רשאי לעקור משום דאמר ניחא לי דתיתבן ארעאי הוה ליה למימר דתיתקש דהנשאר בקרקע נקרא קש כדפירש רש"י אלא משום דתיתבן משמע טפי לשון זיבול נקט ליה*: **לא** יתן עד שיגרוף · פירש בקונטרס משום תוספת הבל ואין נראה לר"י דאפילו גרופה וקטומה היא מוספת הבל יותר מכמה דברים השטיין בבמה טומנין ועוד דחנניה שרי להשהות אף כשאינה גרופה ולא אסרו מוסיף הבל אלא דוקא בהטמנה אבל להשהות שרי, וכשאינה גרופה אסרי רבנן דחנניה משום דילמא אתי לאחתויי :

חמין ותבשיל · נראה לר"י דסתם חמין ותבשיל היינו אפי' לא בשיל כל צרכו אלא כמאכל בן דרוסאי דהא כי מוקי מתניתין להחזיר תנן הוי מתניתין כחנניה דשרי חמין ותבשיל להשהות על גבי כירה אפילו בשאינה גרופה אפילו לא בשיל כל צרכו ולא כרבנן ואמאי ודילמא מתניתין אפילו כרבנן ומתני' בחמין ותבשיל שנתבשלו כל צרכן דמודו רבנן דמשהין ע"ג כירה שאינה גרופה וקטומה אלא ודאי משום דסתם חמין ותבשיל כמאכל בן דרוסאי נמי משמע ומיהו סתם חמין ותבשיל הוי נמי בשיל כל צרכו כדמוכח בסוף שמעתין (דף לח.) גבי קשיא דרבי מאיר אדרבי מאיר אע"פ שיש לדחות ושם אפרש בע"ה ואפילו אי סתם חמין ותבשיל לא הוה בשיל כל צרכו צריך לומר הא דאסרי בית שמאי להחזיר היינו אפילו חמין שהוחמו כל צרכן וכן לבית הלל באינה גרופה מדקאמר בגמרא (דף לח:) ואף רבי אושעיא סבר מחזירין אפילו בשבת דאמר רבי אושעיא פעם אחת כו' והעלנו לו קומקומוס של חמין ומזגנו לו את הכוס והחזרנוהו למקומו ואי לא אסיר בהוחמו כל צרכן מנא ליה דמחזירין אפילו בשבת דילמא הוחם כל צרכו הוה ואם תאמר ואם סתם חמין ותבשיל הוי בין בשיל כל צרכו בין לא בשיל אם כן סברי בית שמאי מצטמק ויפה לו אסור כיון דאסיר תבשיל שבישל כל צרכו ואם כן היכי שרי חמין שלא הוחמו כל צרכן והא יפה לו הוא ואור"י דודאי תבשיל אסרי בית שמאי משום דלעולם יפה לו אע"ג דנתבשל כל צרכו אבל חמין שאין יפה להם אלא עד כדי צרכן אבל מכאן ואילך רע להן כדמוכח לקמן לא אסרי בית שמאי דליכא למיגזר שמא יחתה דבלא חיתוי יוחמו כל צרכן : **וב"ה** אומרים אף מחזירין · אפילו בשבת מחזירין *כדאמר בגמרא ולשון נוטלין נמי משמע דבשבת מיירי דבחול לא הוה צריך למיתני נוטלין ולמאן דאסר להחזיר אסר אפילו בחול לבית הלל כשאינה גרופה ולבית שמאי אפי' בגרופה מדקאמר בגמרא לדברי האומר מחזירין מחזירין אפילו בשבת משמע דעיקר פלוגתא הוי בחול ועוד מדקדק ר"ת מדקאמר לא יתן עד שיגרוף ואי לא יתן לא יחזיר בשבת הוא היך יגרוף או יקטום בשבת °והוה ליה למימר אלא אם כן גרף וקטם אלא בחול נמי אסור להחזיר וא"ת מה שיעור הוא נותן לאסור בע"ש דהיכא דסלקו בהשכמה פשיטא דשרי להחזיר ואומר ר"י דמשעה שלא יוכלו להרתיחו מבעוד יום אסור להחזיר ומיהו בשבת אפילו רותח אסור להחזיר למאן דאסר דאי לאו הכי מנא ליה דרבי אושעיא סבר מחזירין אפילו בשבת דילמא קומקומוס של חמין רותח הוה ועוד אומר ר"י דמצינו למימר דבערב שבת נמי אסור להחזיר אפילו רותח משעה שאם היה קר לא היה יכול להרתיח מבע"י וקשה לרשב"א היכי שרי להחזיר קדרה על גבי כירה בשבת והא אמר בפרק המביא כדי יין (ביצה דף לג: ושם) דבילים וקדרה וחביתא ופוריא מלמטה למעלה אסור משום אהל ואור"י דכי אסרו חכמים אהל עראי ה"מ כשעושה הדפנות תחלה ואח"כ הכיסוי אבל הכא שדופני הכירה כבר עשויות מאיליהן לא אחמור רבנן לאסור ליתן קדרה על גבה ומיהו הא דאמר בהמוצא תפילין (עירובין דף קב.) גבי דיכרי דרב הונא דאמר ליה כרוך בודיא ושייר בה טפח למחר מוסיף על אהל עראי הוא משמע דבלא שיור אסור אע"ג דהדפנות כבר עשויות אור"י התם משום דדמי אהל טפי אסור אפי' בלא עשיית דפנות אבל קדרה דלא דמי אהל כולי האי לא אסרו חכמים בלא עשיית דפנות :

לעולם

[דף עח:]

א א ב ג מיי' פ"ג מהל' שבת הלכה ד ה סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סי' רנג סעיף א :

נושא כללי/מבנה

◇ חומרי בערה שונים
דיני שהייה והחזרה

נושא/מבנה (עדלז)
לא: יחזיר/לשהות
בירור מה פירושו של
"לא יתן".:
דקתני במש' - האם הוא לא:
1. לשהות או
2. להחזיר
(שאלת מפתח למה צריך
גרוף וקטום, להתיר :
אם שהייה או דוקא
החזרה) מח' רבנן וחנניה
△ (מחלוקת)
לשיטת רבנן (בעי
גרוף וקטום אפילו
לשהייה)
▽ לשיטת חנניה (לשהייה
לא בעי גרוף וקטום -
רק להחזרה בדינן)

רבינו חננאל

פ"ג **כירה** שהסיקוה בקש ובגבבא וכו' · כירה זו היא מקום שפיתת ב' קדרות . איבעיא להו הא דתנינן לא יתן עד שיגרוף · או עד שיתן האפר על גבי גחלים נתינה זו בע"ש וקמ"ל דאסור לשהות ע"ג כירה אא"כ גרופה וקטומה או דילמא נתינה זו החזרת הקדירה היא בשבת וקמ"ל דאסור להחזיר אלא ע"ג כירה קטומה או גרופה אבל לשהות מותר · ומתני' מני חנניה היא דתניא כל שהוא כמאכל בן דרוסאי מותר לשהותו על גבי כירה אע"פ שאינה גרופה ולא קטומה .

ומיהו רש"י פי' בגמרא מחזירין אפילו בשבת למחרת דנראה דאין דעתו להחזיר ובטלה הטמנה אבל בלילה אין נראה כן [ת"י]

◆

רב נסים גאון

נפקא מינה לגיטי נשים · כלומר בדאלך*) המביא גט מבבל או מבורסיף אין צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם לדבריהם שאמרו במסכת גיטין בפר' א' (דף ו) בבל רב אמר כארץ ישראל לגיטין מכי אתא רב לבבל ובפרק עשרה יוחסין (דף עב) היכא חביל ימא אמר רב פפא סבא משמיה דרב זו פרת בורסיף ובבראשית דר' אושעיא (פרשה לח) חד תלמיד ר' יוחנן הוה יתיב קדמוי הוה מסבר ליה ולא סבר אמר ליה מה דין לית את סבר אמר ליה דאנא גלי מן אתראי אמר ליה מן הדין אתר את אמר ליה מן בורסיף אמר ליה לא תאמר כן אלא בולסיף שנאמר (בראשית יא) כי שם בלל ה' שפת כל הארץ ובגמרא דכל ישראל יש להן חלק (סנהדרין דף קט) אמלו אמר רב יוסף בבל בורסיף סימן רע לתורה מאי בורסיף אמר רב אסי בור ספת ואדוננו האיי ז"ל אמר בבל בורסיף ובורסיף בבל כוונת דבר זה לאותה ששנינו במשנה שינה שמו ושמה שם עירו ושם עירה פסול הרי נודע כי בבל ובורסיף עיר אחת הן והגט כשר : **סליק פרק במה מדליקין**

*) פירושו כזה

[דף לד:]

לעיל כ.

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אבל לא תבשיל וכו' כמבשל כס"ד ואח"כ מ"ה אבל לא:

◆

גליון הש"ס

תוס' ד"ה וב"ה אומרים וכו' וכו' אח"כ גרף לענ"ד לא מצינו במ"ק דף ד ע"ב [illegible] כו' כגון שהעמיק:

ולא רצה לומר דתנא רישא דאפילו גרוף אין מחזירין לב"ש כדמשמע עד שיגרוף וסיפא קתני דאפילו מחזירין לב"ש כדמשמע נוטלין דבלאו תרי בבא סברא הוא דמחזירינהו פליגי דהא אי להשלים תנן ליכא אלא חד בבא בחזורה ומהרש"א אומר דאי משום דהיו תני סיפא לא ס"ל למיתני דברי בית שמאי [ת"י]